

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 172/2019-36

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. apríla 2019 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej, zo sudcov Miroslava Duriša a Mojmíra Mamojku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], obe zastúpené advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Malacká cesta 5680/2B, Pezinok, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 64/2006 a jeho uznesením č. k. 20 C 64/2006-342 z 11. novembra 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4 Co 16/2017-708, 4 Co 33/2017 z 22. februára 2017 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 161/2017, 3 Cdo 162/2017 z 28. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ]
a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2018 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka v 1. rade“), a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľka v 2. rade“, spolu aj „sťažovateľky“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 64/2006 a jeho uznesením č. k. 20 C 64/2006-342 z 11. novembra 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 4 Co 16/2017-708, 4 Co 33/2017 z 22. februára 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 161/2017, 3 Cdo 162/2017 z 28. júna 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z predloženej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľky boli žalobkyňami v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 C 64/2006. Domáhali sa voči Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „žalovaná“), priznania náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákona

č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“). Sťažovateľky svoj nárok odôvodňovali nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora [REDAKOVANÉ] a nezákonnými rozhodnutiami okresného súdu v exekučnom konaní.

3. Okresný súd v priebehu konania napadnutým uznesením z 11. novembra 2013 uložil sťažovateľke v 1. rade povinnosť zložiť preddavok na trovy konania vo výške 52 000 € a sťažovateľke v 2. rade preddavok na trovy konania vo výške 27 233,66 € na účet okresného súdu.

4. Rozsudkom okresného súdu č. k. 20 C 64/2006-640 z 24. júna 2016 bola žaloba sťažovateľiek zamietnutá.

5. Napadnutým rozsudkom krajského súdu z 22. februára 2017 bol uvedený rozsudok okresného súdu potvrdený.

6. Najvyšší súd napadnutým uznesením z 28. júna 2018 dovolanie sťažovateľiek proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmietol ako neprípustné.

7. V odôvodnení ústavnej sťažnosti sťažovateľky okresnému súdu vytýkajú, že riadne nekonal a nerozhodol o ich opakovaných návrhoch na zrušenie namietaného uznesenia okresného súdu z 11. novembra 2013, ktorým boli sťažovateľkám uložené povinnosti zložiť preddavky na trovy konania, pričom opakovane poukazovali na nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 30/2015 z 11. mája 2016, ktorým bolo rozhodnuté, že dovtedy platný § 141a zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) bol v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napriek uvedenému je napadnuté uznesenie okresného súdu (aj v čase podania ústavnej sťažnosti) právoplatné a vykonateľné, čím dochádza k porušovaniu sťažovateľkami v petite označených práv. Zároveň okresnému súdu vytýkajú, že sťažovateľke v 2. rade nebol okresným súdom doručený návrh žalovanej z 30. júla 2013 na zloženie preddavku

na trovy konania a že sťažovateľka v 2. rade nebola v konaní riadne poučená okresným súdom o jej procesných právach a povinnostiach, keďže v konaní nebola zastúpená advokátom.

8. V ďalšej časti ústavnej sťažnosti sťažovateľky namietajú, že napadnutým rozsudkom krajského súdu z 22. februára 2017 bolo porušené ich právo na spravodlivé súdne konanie, keďže krajský súd v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku elektronicky neupovedomil sťažovateľky [na nimi uvedenú a zo súdneho spisu známu mailovú adresu ([REDACTED])] o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku 22. februára 2017.

Okrem toho spoločne vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov namietajú, že tieto súdy vec nesprávne právne posúdili a že napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov sú nepreskúmateľné, neodôvodnené a nekonzistentné s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva. Sťažovateľkami prezentované nedostatky v postupe okresného súdu a krajského súdu neboli podľa ich názoru v konaní pred najvyšším súdom ako súdom dovolacím konvalidované. Sťažovateľky tvrdia, že krajský súd a ani najvyšší súd neposkytol označeným právam náležitú ochranu, a preto hodnotia ich rozhodnutia ako arbitrárne a nepreskúmateľné.

9. Na tomto základe sťažovateľky v petite žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED] a obchodnej spoločnosti [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/16/2017-708, č. k. 4Co/33/2017 z 22.02.2017 porušené boli.

2. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDACTED] a obchodnej spoločnosti [REDACTED] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, právo podľa čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd odmietajúcim uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 161/2017, č. k. 3 Cdo 162/2017 z 28.06.2018 porušené boli.

3. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/16/2017-708, č. k. 4Co/33/2017 z 22.02.2017 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Cdo 161/2017, č. k. 3 Cdo 162/2017 z 28.06.2018 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

5. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní solidárne uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie 15 000,- Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 631, 68 ,- Euro na účet jeho advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní solidárne uhradiť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] primerané finančné zadosťučinenie 15 000,- Eur a trovy právneho zastúpenia v sume 631, 68 ,- Euro na účet jeho advokátky JUDr. Emília Korčeková do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. Základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní č. k. 20C/64/2006 porušené boli.

Vydaním uznesenia č. k. 20C 64/2006-342 z 11.11.2013 bolo porušené základné právo obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 20C 64/2006-342 z 11.11.2013 sa zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

8. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva každej finančné zadosťučinenie v sume po 15 000,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť im do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.

9. Obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] a obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 631, 68,- Euro, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet ich právnej zástupkyne – advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

II.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

13. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,

d) ktorý je neprípustný,

e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,

f) ktorý je podaný oneskorene,

g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

14. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

15. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 36 ods. 3 listiny každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

III.

16. Sťažovateľky sú presvedčené, že v žalobe nimi uplatnený nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy je právne opodstatnený a napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov o ich žalobe sú arbitrárne, ústavne nekonformné, nekonzistentné, nepreskúmateľné, neracionálne a nepresvedčivo odôvodnené.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu a porušeniu základného práva sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní

17. Pokiaľ ide o sťažovateľkami namietané porušenie nimi označených práv napadnutým uznesením okresného súdu z 11. novembra 2013, ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97).

18. Podstata argumentácie sťažovateľiek spočíva v námietke, že okresný súd riadne nekonal a nerozhodol o ich opakovaných návrhoch na zrušenie namietaného uznesenia okresného súdu z 11. novembra 2013, ktorým boli sťažovateľkám uložené povinnosti zložiť preddavky na trovy konania po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 30/2015 z 11. mája 2016.

19. Ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti a jej príloh zistil, že uvedená námietka bola sťažovateľkami uplatnená aj v odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 24. júna 2016. Krajský súd v napadnutom rozsudku (aj napriek tomu, že táto odvolacia námietka vôbec nesúvisela s napadnutým rozsudkom) podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľným a obšírnym spôsobom sťažovateľkám podal odpoveď, keď v odôvodnení uviedol: *„sankciou za nezloženie preddavku na trovy konania podľa ust. § 141a O.s.p. účinného do 30.06.2016 bolo za splnenia ďalších predpokladov zastavenie konania bez prejednávania veci, a nie vymáhanie zloženia preddavkov, ako sa mylne domnievajú žalobcovia. Ako úplne nepochopiteľné a zmätočné vyhodnotil odvolací súd odvolacie námietky žalobcov, ktorí tvrdili porušenie svojich práv nevydaním uznesenia o zastavení konania podľa § 141a O.s.p., keď argumentovali tým, že nakoľko preddavky na trovy konania nezložili, je súd prvej inštancie podľa ust. § 141a O.s.p. povinný konanie pre nezloženie preddavku na trovy konania zastaviť, pretože až následne by mohol v ich prospech rozhodnúť odvolací súd, resp. dovolací súd. V odvolaní poukázali tiež na to, že súd prvej inštancie vyzývali, aby o návrhu žalovaného na zastavenie konania rozhodol, a vytvoril tak podmienky na preskúmanie veci Ústavným súdom SR. Odvolaciemu súdu nie je zrejmé, v čom vidia žalobcovia porušenie svojich práv (ohliadnuc od snahy vytvoriť si priestor na podávanie riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov a ústavných sťažností). Ak odvolací súd správne pochopil ich argumentáciu, domáhajú sa vydania*

rozhodnutia o zastavení konania podľa ust. § 141a O.s.p., ktoré v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 30/2015 zo dňa 11.05.2016 nie je v súlade s čl. 1 ods. 1 a s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, dávno stratilo účinnosť aj platnosť, a nie je súčasťou aktuálne účinného Civilného sporového poriadku, aby ho mohli napadnúť opravnými prostriedkami a ústavnou sťažnosťou, a tvrdia, že nevydaním rozhodnutia o zastavení konania im bola odňatá možnosť konať pred súdom a boli porušené ich práva. Odvolací súd sa s ich argumentáciou nestotožnil. Postup súdu prvej inštancie, ktorý pre nesplnenie podmienok v súlade s právnym názorom vyjadreným v rozhodnutiach najvyšších súdnych autorít, konanie pre nezloženie preddavkov na trovy konania žalobcami nezastavil, bol správny, v žiadnom prípade nezasiahol do akýchkoľvek práv žalobcov, práve naopak, týmto postupom súd prvej inštancie zabezpečil ochranu ich práva na spravodlivý súdny proces, na prístup k súdu a riadne prejednanie a rozhodnutie ich veci. Ani námietka žalobcov, že súd prvej inštancie písomne nevypracoval uznesenie (o tom, že na návrhy na zrušenie uznesenia č. k. 20C 64/2006-342 zo dňa 11.11.2013 a na zastavenie konania podľa ust. § 141a O.s.p. neprihliada) vyhlásené na pojednávaní dňa 24.06.2016, nie je dôvodná. Podľa ust. § 168 ods. 1 O.s.p. účinného do 30.06.2016 vyhlasuje predseda senátu alebo samosudca uznesenie prítomným účastníkom, pričom na predmetnom pojednávaní boli v zastúpení prítomné všetky sporové strany. Ako už bolo uvedené vyššie, súd doručí uznesenie účastníkom, ak je proti nemu odvolanie alebo ak to je pre vedenie konania potrebné alebo ak ide o uznesenie, ktorým sa účastníkom ukladá nejaká povinnosť (§ 168 ods. 2 O.s.p.), čo však nebol prípad posudzovanej veci, pretože súd vyhláseným uznesením len upravil svoj ďalší postup v konaní. Proti uzneseniu, ktoré sa týka vedenia konania nebolo v čase jeho vyhlásenia odvolanie prípustné (§ 202 ods. 3 písm. a) O.s.p.), žiadna povinnosť sporovým stranám nebola uložená a jeho doručenie nebolo vzhľadom na prítomnosť všetkých strán sporu na pojednávaní ani potrebné. Súd prvej inštancie preto nebol povinný toto uznesenie, ktoré bolo vyhlásené a jeho obsah je zachytený v zápisnici z pojednávania, vypracovať písomne.“

20. Vzhľadom na uvedené a skutočnosť, že právoplatné rozhodnutia vydané v civilnom súdnom konaní na základe právneho predpisu, ktorý celkom, sčasti alebo v niektorom ustanovení stratil účinnosť, zostávajú v zmysle § 93 ods. 2 zákona o ústavnom

súde nedotknuté, avšak povinnosti uložené takýmito rozhodnutiami nemožno nútene vymáhať, ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť sťažovateľiek odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Aj tú časť ústavnej sťažnosti, ktorá pre namietané porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru smeruje proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 64/2006, treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

22. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súde, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

23. Zo samotnej ústavnej sťažnosti vyplýva, že napadnuté konanie bolo na okresnom súde skončené 24. júna 2016 rozsudkom okresného súdu č. k. 20 C 64/2006-640. Sťažovateľky sa napriek tomu na ústavný súd obrátili so svojou sťažnosťou až podaním z 11. septembra 2018, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý označili za účastníka konania, už netrvalo a konanie o ich sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a tiež právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľky sa v predmetnej veci domáhali ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v čase, keď v označenom konaní pred okresným súdom namietané

porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená ich právna neistota, pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

25. Podľa § 124 poslednej vety zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

26. Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti, judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

27. V zmysle citovaného zákonného ustanovenia a judikatúry ústavný súd preskúmal uplatnené námietky sťažovateľiek aj vo vzťahu k namietanému rozsudku krajského súdu, ktorý bol napadnutý dovolaním sťažovateľiek, pričom podané dovolanie bolo odmietnuté ako neprípustné.

28. Ústavný súd v prvom rade opätovne pripomína, že v zmysle svojej konštantnej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných

slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00). K takému záveru však vo veci sťažovateľiek nedospel.

29. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov [v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku a zákona o zodpovednosti za škodu] interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné.

30. V súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľiek s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd poukazuje na to, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010).

31. Tomuto postupu učinil podľa názoru ústavného súdu krajský súd zadosť. Okrem toho sa zaoberal i námietkami sťažovateľiek (obsahovo zhodnými s tými, ktorými odôvodňujú i ústavnú sťažnosť), a to v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľky v tomto konaní dostali odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. Námietky sťažovateľiek o svojoľnosti a arbitrárnosti jeho rozhodnutia preto neobstoja.

32. Na základe uvedeného ústavný súd posúdil námietky sťažovateľiek vzťahujúce sa na rozsudok krajského súdu ako zjavne neopodstatnené a podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť v uvedenej časti z tohto dôvodu odmietol.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

33. Sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu namietali porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom podstata ich argumentácie spočíva v námietke nedostatočného, formalistického a arbitrárneho odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, avšak svoje námietky formulujú iba v celkom všeobecnej rovine v tom zmysle, že odôvodnenie uznesenia odporuje rozhodovacej praxi najvyššieho súdu, odporuje princípu právnej istoty a legitímneho očakávania sťažovateľiek.

34. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľky (m. m. IV. ÚS 35/02). Úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných

súdiv vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať.

35. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade nie je založený sťažovateľkami tvrdý dôvod prípustnosti ich dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, a teda že im súd nesprávnym procesným postupom neznemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a to arbitrárnosťou a nepreskúmateľnosťou odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu ako súdu odvolacieho, ktoré na rozdiel od sťažovateľiek ústavný súd považoval za zákonné a riadne odôvodnené.

Najvyšší súd sa ústavne súladným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľiek, a to s námietkou nedoručenia vyjadrenia vedľajšieho účastníka k odvolaniu sťažovateľiek z 3. septembra 2015 sťažovateľkám okresným súdom; s námietkou nedoručovania vyjadrenia žalovanej, ako aj vedľajšieho účastníka konania okresným súdom k žalobným návrhom pred vydaním uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie; s námietkou odňatia možnosti konať pred súdom sťažovateľke v 2. rade tým, že pojednávanie konané 24. júna 2016 nebolo možné uskutočniť; s námietkou nedoručenia sťažovateľkám návrhu žalovanej na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy konania okresným súdom; s námietkou nekonania a nerozhodnutia vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 12 C 64/2007; s námietkou nedoručenia sťažovateľke v 1. rade odvolania žalovanej proti uzneseniu okresného súdu z 9. marca 2012; s námietkou nedoručenia návrhu žalovanej zo 6. júla 2012 na zloženie preddavku na trovy konania okresným súdom a s námietkou nedoručenia vyjadrenia vedľajšieho účastníka k návrhu sťažovateľiek na zloženie preddavku na trovy konania vedľajším účastníkom konania. Vo vzťahu k týmto dovolacím námietkam najvyšší súd poukazujúc na svoju judikatúru v napadnutom uznesení uviedol, že *„tieto vady konania tvrdené žalobcami možno nanajvýš považovať za procesné vady, ku ktorým došlo v určitej časti konania, avšak žalobcovia v nasledujúcej časti konania mali možnosť prejaviť svoj nesúhlas s postupom súdu prvej inštancie a namietať porušenie svojich procesných práv, a teda aj uplatniť svoj vplyv na výsledok konania tým, že mohli podať odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Žalobcovia v danej veci síce*

odvolanie proti rozsudku prvej inštancie podali, avšak uvedené vady konania v podanom odvolaní nenamietali. Skutočnosti uplatnené týmito námietkami dovolateľov nie sú spôsobilé založiť prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP.“.

K námietke sťažovateľiek, že krajský súd sťažovateľky a ich právnu zástupkyňu v primeranej lehote neupovedomil elektronicky o mieste a čase konania verejného vyhlásenia rozsudku, ktoré sa konalo 22. februára 2017, hoci mu bola známa ich elektronická adresa, čím im znemožnil ich osobnú účasť na verejnom vyhlásení rozsudku, najvyšší súd uviedol, že „z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobcovia, respektíve ich právna zástupkyňa požiadala, aby jej súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami. Tvrdenie žalobcov, že ich uvedená elektronická adresa bola súdu známa, ako aj to, že súd prvej inštancie predmetnú elektronickú adresu využíval na elektronickú komunikáciu a doručovanie písomností ešte neznamená, že odvolaciemu súdu vznikla zo zákona takáto povinnosť, vzhľadom na absenciu vyslovenej požiadavky zo strany oboch žalobcov, respektíve ich právnej zástupkyne.“.

Pokiaľ ide o zvyšnú časť námietok sťažovateľiek, a to neupovedomenie ich okresným súdom ani krajským súdom o spôsobe rozhodnutia o nimi podanej námietke zaujatosti voči zákonnej sudkyňi, o nedoručení návrhu žalovanej na zastavenie konania podľa § 141a OSP sťažovateľke v 2. rade, o nepredvolaní a nevypočutí konateľky sťažovateľky v 2. rade a súdneho exekútora na pojednávaní konanom 24. júna 2016 a o neupovedomení sťažovateľiek o rozhodnutí krajského súdu o ich odvolaní proti uzneseniu okresného súdu z 22. februára 2015, ani tu najvyšší súd nezistil nesprávny procesný postup súdu, ktorý by porušoval právo sťažovateľiek na spravodlivý proces.

36. Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania (II. ÚS 218/02, I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľiek v časti, v ktorej namietali porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 a 3 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktoré považovali za arbitrárne, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu

37. Ustanovenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy patria medzi základné interpretačné pravidlá tvorby a aplikácie právneho poriadku Slovenskej republiky vyjadrujúce princíp právneho štátu a princíp právnej istoty, ako aj viazanosť štátnych orgánov konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Uvedené základné, resp. všeobecné pravidlá a zásady nemajú charakter samostatne uplatňovaného práva. Ich porušenie možno namietat' len súčasne s ochranou konkrétnych základných práv a slobôd zaručených ústavou (resp. medzinárodnou zmluvou). Keďže v posudzovanej veci nebolo zistené porušenie základných práv sťažovateľiek podľa čl. 46 ods. 1 a 3, čl. 36 ods. 1 a 3 listiny ani podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu ani napadnutým uznesením najvyššieho súdu, nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto základných interpretačných, resp. aplikačných pravidiel.

38. Aj vo vzťahu k tejto časti sťažnosti neostávalo ústavnému súdu iné, iba ju odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľiek uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. apríla 2019